

Nr 40.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag m. m.; given Stockholms slott den 2 februari 1923.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag; och
- 2) lag innefattande tillägg till vissa stadganden i rättegångsbalken.

GUSTAF.

A. Åkerman.

Förslag

till

LAG

innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag.

Med upphävande av vad i lag eller särskild författning finnes stridande mot här nedan givna bestämmelser förordnas som följer:

1 §.

I fråga om behörighet att innehava statstjänst skall med de undantag, i denna lag angivas, kvinna vara likställd med man.

Angående kvinnas behörighet att innehava prästerlig eller annan kyrklig tjänst gäller vad därom särskilt stadgas.

2 §.

Följande statstjänster må ej innehavas av kvinna:

1. militära och civilmilitära tjänster ävensom sådana tjänster utom krigsmakten, med vilka är förenad skyldighet att tjänstgöra vid armén eller marinen;

2. tjänster vid fängvårdsanstalt, allmän uppfostringsanstalt, allmän alkoholistanstalt eller annan dylik inrättning, såvida med tjänsten är förenad skyldighet att inom anstalten utöva ledning eller bevakning huvudsakligen av män eller manliga minderåriga; dock må utan hinder härav kvinna kunna, där särskilda omständigheter därtill föranleda, innehava befattning såsom lärare vid anstalt, som nu sagts;

3. tjänster vid anstalt för sinnessjuka, med vilka tjänster är förenad skyldighet att handhava sådan vård av sinnessjuka, vilken icke skall handhavas av kvinna;

4. tjänster, med vilka är förenad skyldighet att ansvara för eller biträda vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet; dock må utan hinder härav kvinna kunna för särskild uppgift innehava anställning vid poliskår;

5. tjänster vid tullverket, med vilka är förenad skyldighet att fullgöra bevakning;

6. tjänster vid skogsstaten, med vilka är förenad skyldighet att fullgöra bevakning;

7. tjänster, med vilka är förenad skyldighet att meddela undervisning i gymnastik vid högre allmänt läroverk, realskola eller seminarium för utbildande av manliga folkskollärare.

De närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av vad sålunda stadgats, utfärdar Konungen.

3 §.

I fråga om behörighet att innehava allmänt uppdrag, vilket icke är att hänföra till statstjänst, skall kvinna vara likställd med man; dock må, där med sådant uppdrag är förenat åliggande, vilket enligt 2 § utgör hinder för kvinna att innehava statstjänst, uppdraget icke innehavas av kvinna.

Denna lag skall träda i kraft den dag, Konungen med riksdagen bestämmer.

Förslag

till

L A G

innefattande tillägg till vissa stadganden i rättegångsbalken.

Härigenom förordnas,

att vad i 1 kap. 6 § rättegångsbalken stadgas angående hinder för män att hava säte i domstol skall äga motsvarande tillämpning ifråga om kvinnor samt om män och kvinnor, vilka äro i skyldskap eller svägerlag, som där sägs, så ock att samma hinder skall gälla för äkta makar;

att vad i 13 kap. 4 § rättegångsbalken sista punkten stadgas angående jäv emot domare i hovrätt skall gälla jämväl där make eller maka, dotter eller sonhustru i underrätten dömt;

samt att vad i 15 kap. 3 § rättegångsbalken stadgas angående hinder för någon att vara fullmäktig på grund av skyldskap eller svägerlag med den, som i rätten domare sitter, eller på grund av att make sitter i rätten, skall äga motsvarande tillämpning jämväl när domaren är kvinna.

Denna lag skall träda i kraft den dag, Konungen med riksdagen bestämmer.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Efter gemensam beredning med cheferna för övriga departement anför chefen för justitiedepartementet statsrådet Åkerman:

»Genom proposition nr 241 förelade Kungl. Maj:t 1922 års riksdag förslag till *dels* lag innefattande bestämmelser angående kvinnans behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag, *dels ock* lag innefattande tillägg till vissa stadganden i rättegångsbalken. Med anledning av propositionen väcktes i första kammaren motionerna nr 159—161.

Frågan behandlades av sammansatta stats- och första lagutskottet. I utlåtande nr 7 tillstyrkte utskottet lagförslagen med allenast den ändring, att tiden för lagarnas trädande i kraft, som av Kungl. Maj:t föreslagits till den 1 januari 1923, av utskottet föreslogs till den dag, Konungen med riksdagen bestämde. I avgiven reservation yrkade herr Hederstierna med instämmande av fem ledamöter avslag å propositionen. Beträffande förslaget till lag innefattande bestämmelser angående kvinnans behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag hemställde herr Hederstierna jämte fyra av utskottets ledamöter, att i 2 §, vilken anger de statstjänster, vilka icke skulle kunna innehavas av kvinna, måtte införas ett särskilt moment av innehåll, att till sistnämnda slag av statstjänster skulle hänföras jämväl »domartjänster, för vilkas beklädande erfordras lagkunskap, samt sådana tjänster, med vilka chefsbefattningar äro förenade». Vidare yrkade i reservation herr C. G. Ekman, att undantag från regeln

Kungl. Maj:ts Proposition Nr 40.

om kvinnas likställighet med man i fråga om behörighet att innehava stats-tjänst måtte stadgas beträffande »domartjänster, med vilka är förenad skyl-dighet att föra ordet i underrätt».

Vid ärendets behandling beslöt första kammaren beträffande 1 § med 56 röster mot 53 ansluta sig till yrkandet om rent avslag. Minoriteten röstade för godkännande av paragrafen. Andra kammaren beslöt utan votering antaga 1 §. Jämväl i fråga om propositionen i övrigt godkände andra kammaren utskottets förslag, vid nyssnämnda 2 § dock efter vote-ring med 111 röster mot 79, vilka avgåvos för bifall till den av herr Hederstierna beträffande denna paragraf avgivna reservationen. På grund av första kammarens avslag hade frågan alltså förfallit.

Redan den omständigheten, att vid fjolårets riksdag frågans fall berott av endast tre rösters övertikt i den ena kammaren, under det att förslaget utan omröstning i princip godkänts av den andra, manar mig att till Kungl. Maj:ts prövning hemställa, huruvida förslag i ämnet bör framläggas även för den nu samlade riksdagen. För min del tvekar jag icke att tillstyrka en sådan förnyad framställning till riksdagen. Frågan om utsträckt be-hörighet för kvinnor att vinna tillträde till statstjänst har i vårt land så länge stått på dagordningen och varit föremål för så grundliga utredningar, att ett avgörande ej längre bör framskjutas. Ett beslut i den riktning, som angives av propositionen till förra årets riksdag, är, såsom jag då hade tillfälle att framhålla, icke blott en nödvändig och klar konsekvens av statsmakternas tidigare intagna principståndpunkt i denna särskilda fråga utan ock ett fortgående på den väg, som betecknar de senare årens all-männa politiska och sociala utveckling i vårt land. Beträffande skälen i övrigt för denna reform och innehållet av de lagförslag, genom vilka den avses bliva förverkligad, torde jag få hänvisa till förenämnda proposition, i vilken frågan i dess helhet utförligt behandlats. Till ett förnyat ingående på de skilda spörsmål, vilka tillhöra detta ämne, finner jag så mycket mindre anledning som det sammansatta utskottet, med avstyrkande av samt-liga i riksdagen motionsvis framförda ändringsförslag, uttalat sin anslutning till propositionens ståndpunkt såväl i fråga om det sätt, på vilket i före-varande avseende gränsen dragits mellan lagstiftningens och statsregleringens olika områden, som beträffande den lösning, vilken i frågans skilda delar föreslagits i propositionen. I två särskilda hänseenden finner jag mig dock böra hemställa om ett frångående av fjolårets förslag till behörighetslag. Sålunda vill jag nu tillstyrka, att den i nämnda förslag under 2 § 2

mom. upptagna bestämmelsen, att kvinna icke skulle kunna innehava diplomatisk eller konsulär tjänst, icke skall inflyta i det förslag, som förelägges detta års riksdag, samt att promulgationsbestämmelsen måtte avfattas på sätt det sammansatta utskottet föreslagit.

Beträffande det ifrågasatta undantaget för diplomatiska och konsulära tjänster hänvisade jag i mitt yttrande till statsrådsprotokollet den 10 mars 1922 till den motivering, som i detta hänseende förebragts i det till grund för propositionen liggande sakkunnigbetänkandet (del I, sid. 66—69). Jag tillade, att ehuru jag måste finna tveksamt, huruvida en uttrycklig undantagsbestämmelse beträffande samtliga ifrågavarande tjänster borde intagas i lagen, jag dock icke ansett tillräcklig anledning för det dåvarande föreliggande att avvika från de sakkunnigas förslag. I motion nr 161 i första kammaren påyrkade herr Lindhagen, att förevarande bestämmelse i lagförslaget skulle uteslutas. Utskottet ställde sig emellertid i denna del på propositionens ståndpunkt.

Då jag ägnat denna fråga ett förnyat överbäggande, har jag icke kunnat undgå att taga ett alltmer bestämt intryck av den uppfattning, att en undantagsbestämmelse av detta innehåll icke är behöfvig. Att vid tillsättningen av diplomatiska och konsulära tjänster vederbörliga internationella hänsyn — vilka i främsta rummet åberopats såsom grund för bestämmelsen — skola beaktas, ligger så i sakens natur, att ett lagstadgande såsom direktiv för utnämningens handhavande torde kunna undvaras. I åtskilliga främmande länder, bland vilka må nämnas Danmark och Nordamerikas Förenta stater, innefatta gällande bestämmelser rörande kvinnans tillträde till statstjänst icke hinder för kvinna att innehava diplomatisk eller konsulär befattning. Avseende måste enligt min mening även fästas vid den omständighet, att kvinnor i ganska betydande mån och från ett flertal olika länders sida anlitas för en visserligen icke likartad, men dock i vissa hänseenden närbesläktad uppgift, nämligen det mellanfolkliga arbetet inom Nationernas förbund och dess olika delegationer. Senast under förra året hava till de länder, vilka redan tidigare lämnat kvinnor dylika uppdrag — bl. a. Sverige, Norge, Danmark, Frankrike och Rumänien — slutit sig England och Australien. Vid detta förhållande måste jag finna vissa betänkligheter mot en lagbestämmelse av här ifrågavarande slag, och jag kan så mycket hellre tillstyrka, att den icke upptages i förslaget till behörighetslag, som bestämmelsen, efter vad jag

redan anmärkt, icke lärer kunna anses erforderlig för att trygga det bästa möjliga personval vid besättandet av diplomatiska och konsulära poster.

Såsom jag nyss omnämnt, föreslog utskottet ett framskjutande av behörighetslagens ikraftträdande till en tidpunkt, som framdeles kunde bli fastställd genom sammanställande beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen. Anledningen härtill var den, att det ansågs medföra avsevärda olägenheter i praktiskt hänseende, om behörighetslagen finge träda i tillämpning innan ett definitivt avgörande träffats om grunder för kvinnliga statstjänarens avlöning och pensionering. I propositionen hade jag framlagt de skäl, vilka för mig varit bestämmande för att utan ett dylikt sammanställande av dessa frågor tillstyrka behörighetslagens ikraftträdande den 1 januari 1923. Under överläggningen i kamrarna uttalade jag, att jag icke kunde anse dessa skäl i någon mån vederlagda av vad till stöd för den motsatta uppfattningen blivit anfört, men att jag likväl, i betraktande av angelägenheten att komma till en lösning av huvudfrågan, vore beredd tillstyrka Kungl. Maj:t att godkänna behörighetslagen, sådan den av riksdagen kunde bli antagen i enlighet med utskottets ändringsförslag i nämnda avseende. Denna ståndpunkt intager jag fortfarande. Med hänsyn till vad av ärendets behandling i riksdagen framgått nödgas jag sluta, att förslaget för närvarande icke kan genomföras utan sådant uppskov med ikraftträdandet, som av utskottet förordats. Även om jag måste beklaga, att därigenom — enligt min mening utan tvingande nödvändighet — tidpunkten för reformens praktiska verkningar framflyttas, kan jag dock icke häri se en giltig anledning att låta hela frågan tillsvidare vila. Den utredning, som genom en särskild kommitté för närvarande pågår rörande de kvinnliga statstjänarnas avlönings- och pensioneringsförhållanden, skall enligt Kungl. Maj:ts beslut den 24 sistlidne november vara slutförd senast den 30 juni 1923. Utsikt torde därför finnas, att förslag i dessa ämnen skall kunna föreläggas 1924 års riksdag. Huru härmed än må komma att förhålla sig, synes mig behörighetslagen nu böra företagas till behandling och avgörande. Även om med lagens antagande förbindes nu angivna förbehåll om ikraftträdandet, äger dock ett sådant beslut en principiell betydelse, som enligt min mening icke får underskattas, i det att därmed tages ett klart och bestämt steg till infriande av det ord, som tidigare givits genom grundlagsändringen i fråga om kvinnors tillträde till statstjänster. Att mellan frågan om behörigheten att innehava statstjänst och omförmälda ekonomiska

spörsmål skulle rada ett ovillkorligt samband, som skulle utesluta möjligheten eller lämpligheten av deras behandling vid skilda tidpunkter, lärar icke med fog kunna göras gällande. För min del vill jag fastmera av rent sakliga skäl se en bestämd fördel däri, att den förstnämnda frågan erhåller sin lösning oberoende av en blivande löne- och pensionsreglering. I det läge, vari denna fråga numera befinner sig, lärar det icke böra ifrågasättas, att vid behörighetsområdets fastställande de ekonomiska synpunkterna skola vara de i första hand bestämmande. Dessa synpunkter torde ej heller i någon högre grad behöva inverka på beslutet i behörighetsfrågan, ty även om avgörandet beträffande avlöning och pensionering skulle komma att gå ut på en lägre avlöning för kvinnor än för män eller på en tidigare inträdande pensionsålder och därmed högre pensionsavgifter för kvinnor, kan häri knappast ligga något giltigt skäl att i avbidan på ett slutligt ordnande av dessa spörsmål uppskjuta frågan, vilka tjänster skola kunna innehavas av kvinnor. På sätt av riksdagsutskottet framhölls, torde behörighetslagens antagande i den ordning nu föreslås komma att underlätta den pågående utredningen rörande de kvinnliga statstjänarnas avlönings- och pensioneringsförhållanden.

Till stöd för sin hemställan med avseende å promulgationsstadgandets avfattning yttrade utskottet: »Att nu bestämma tiden för den ifrågasatta lagens ikraftträdande låter sig icke göra. Valet av tidpunkt för ikraftträdandet blir givetvis beroende på frågan, när avgörande kan träffas rörande kvinnliga befattningshavares avlönings- och pensioneringsförhållanden. Det har syns utskottet lämpligast, att beslut om lagens ikraftträdande fattas av Konungen och riksdagen gemensamt. Utskottet anser sig därför böra hemställa, att den i det framlagda förslaget till behörighetslag intagna bestämmelsen om tiden för lagens ikraftträdande utbytes mot en föreskrift, att lagen skall träda i kraft den dag, Konungen med riksdagen bestämmer. Genom ett dylikt stadgande möjliggöres, att beslut om ikraftträdandet fattas utan iakttagande av den i § 87 regeringsformen föreskrivna ordning. Då det synes antagligt, att avlönings- och pensioneringsvillkoren komma att bestämmas samtidigt för alla kvinnliga statstjänare, saknar utskottet anledning att inlåta sig på frågan, huruvida möjlighet finnes att låta behörighetslagen efter hand träda i kraft för olika delar av statstjänsten.»

I allmänhet torde, då en lag förklaras skola träda i kraft vid en tidpunkt, som vid lagens stiftande ännu icke kan fastställas, lagen innehålla bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela bestämmelse i nämnda hän-

seende. Den av utskottet föreslagna ordningen är ovanlig, om den än icke saknar motstycke i vår lagstiftning. Den innebär, att tiden för ikraftträdandet skall bestämmas genom samfällt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen utan att dock lagrådets utlåtande i ärendet behöver inhämtas. Tydligt är, att ett dylikt ärendes behandling blir förbunden med mindre omgång, därest beslutanderätten tillkommer Kungl. Maj:t ensam, och att en sådan anordning, där den lämpligen kan genomföras, alltså måste vara att föredraga. I vissa fall kunna emellertid särskilda skäl leda till att den form väljes, vilken utskottet förordat med avseende å behörighetslagen. Detta synes här vara förhållandet med hänsyn till det sammanhang, i vilket denna lags bestämmelser ställts med blivande beslut av statsregleringsnatur. I övrigt må i detta sammanhang anmärkas, att lagrådets yttrande över förslag till ändringar i behörighetslagen icke torde böra inhämtas i vidare utsträckning än som angavs vid remissen till lagrådet av det senare för 1922 års riksdag framlagda förslaget till behörighetslag. I enlighet härmed torde frågan om kvinnas tillträde till diplomatiska och konsulära tjänster nu icke böra underställas lagrådet, varemot lagrådet lär skola höras över promulgationsbestämmelserna i deras av mig angivna ändrade avfattning.

I särskild proposition, nr 243, framlade Kungl. Maj:t för 1922 års riksdag förslag till ändrad lydelse av §§ 96, 97 och 98 regeringsformen samt § 68 riksdagsordningen i syfte att, i överensstämmelse med den föreslagna behörighetslagens innehåll, undanröja bestående hinder för kvinnas tillträde till de i nämnda grundlagsstadganden omförmälda justitieombudsmans- och militieombudsmansämbetena. Denna proposition blev, såsom en följd av avgörandet i fråga om behörighetslagen, avslagen av riksdagen. Då i det förslag till behörighetslag, jag nu framlägger, tiden för lagens ikraftträdande lämnas obestämd, kommer jag icke att nu göra hemställan om förnyat framläggande av berörda förslag till grundlagsändringar.

I sammanhang härmed tillåter jag mig jämväl erinra, att Kungl. Maj:t, efter föredragning av chefen för socialdepartementet, till fjolårets riksdag avlät proposition (nr 242) med förslag till lag om ändrad lydelse av 23 § i lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd. Med detta förslag, vilket av såväl socialstyrelsen som lagrådet lämnats utan anmärkning, avsågs allenast att från arbetarskyddslagen avlägsna en bestämmelse rörande kvinnas inställning inom yrkesinspektionen, vilken bestämmelse efter behörighetslagens antagande skulle komma att formellt mindre väl överensstämma med

denna. Någon självständig reell innebörd hade lagändringen icke, då, oavsett densamma, behörighetslagen komme att sätta ur kraft mot densamma stridande bestämmelser i andra lagar och författningar. Det sammansatta utskottet förklarade sig väl i princip giva sin anslutning till den i propositionen uttalade meningen, att behörighetslagens antagande påkallade borttagande av ifrågavarande bestämmelse i arbetarskyddslagen, men avstyrkte likväl förslaget, då utskottet icke ansåge möjligt att överblicka verkningarna av ett avgörande i nämnda riktning. Ett bifall till förslaget skulle nämligen enligt utskottets mening förutsätta, att ståndpunkt toges till frågan om avlönings- och pensioneringsbestämmelser för yrkesinspektionen. Då i utskottets förslag behörighetslagens ikraftträdande komme att äga rum först å dag, som framdeles komme att bestämmas, syntes någon olägenhet icke heller vara att förvänta av ett uppskov med frågan om ändring i arbetarskyddslagen. Ehuru jag icke kan underskriva de av utskottet åberopade skälen för förslagets avstyrkande och det naturliga synes hava varit, att till lagförslaget fogats samma promulgationsbestämmelse som föreslagits i fråga om behörighetslagen, lär det, med hänsyn till vad jag nyss anfört beträffande förslagets innebörd, icke vara nödigt att för närvarande åter upptaga detsamma. Såsom utskottet anmärkt, kan därmed utan någon olägenhet anstå till dess att tiden för behörighetslagens ikraftträdande blivit bestämd. En särskild anledning till ett sådant uppskov torde, från den ståndpunkt utskottet intagit, ligga däri, att Kungl. Maj:t i detta års statsverksproposition framlagt förslag till löneroglering för yrkesinspektionen, men därvid med hänsyn till den pågående utredningen rörande avlöningsförhållandena för kvinnliga statstjänare i allmänhet föreslagit allenast ett provisoriskt bestämmande av löneförmånerna för de högre kvinnliga befattningshavarna vid yrkesinspektionen. Enligt vad chefen för socialdepartementet meddelat mig, kommer han vid nu anmärkta förhållanden icke att göra hemställan om avlåtande till denna riksdag av proposition med förslag till ifrågavarande ändring i arbetarskyddslagen.

Föredraganden uppläser härefter inom justitiedepartementet i enlighet med de av föredraganden nu anförda grunder upprättade förslag till *lag innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava stats-tjänst och annat allmänt uppdrag samt lag innefattande tillägg till vissa stadganden i rättegångsbalken* av den lydelse, bilagor¹ till detta protokoll

¹ Dessa bilagor, vilka äro lika lydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, hava här uteslutits.

utvisa; och hemställer föredraganden, att för det i § 87 regeringsformen
omförmälda ändamål lagrådets yttrande över förslagen, i vad de med av-
seende å bestämmelserna om lagarnas trädande i kraft skilja sig från
Kungl. Maj:ts proposition nr 241 till 1922 års riksdag, måtte inhämtas
genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda
hemställen bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet

N. Cervin.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 2 februari 1923.

Närvarande:

Justitierådet SUNDBERG, regeringsrådet THULIN, justitierådet STENBERG, justitierådet KÔERSNER.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 13 januari 1923, hade Kungl. Maj:t förordnat, att för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål lagrådets yttrande skulle inhämtas över upprättade förslag till lag innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag samt lag innefattande tillägg till vissa stadganden i rättegångsbalken, i vad förslagen med avseende å däri intagna bestämmelser om lagarnas trädande i kraft skilde sig från Kungl. Maj:ts proposition nr 241 till 1922 års riksdag.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos i erforderliga delar inför lagrådet av chefen för justitiedepartementets lagavdelning, hovrättsrådet Axel Afzelius.

Lagrådet, som ansåg bestämmelsen om förstnämnda lags trädande i kraft icke medgiva, att lagen skulle kunna bliva gällande vid olika tider beträffande särskilda kategorier av statstjänare, lämnade förslagen, såvitt de utgjorde föremål för lagrådets granskning, utan vidare erinran.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 2 februari 1923.*

Närvarande:

Statsråden LINDQVIST, OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Efter gemensam beredning med cheferna för övriga departement anmäler chefen för justitiedepartementet lagrådets denna dag avgivna utlåtande över de till lagrådet den 13 januari 1923 remitterade förslag till lag innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag samt till lag innefattande tillägg till vissa stadganden i rättegångsbalken.

Efter redogörelse för utlåtandet hemställer föredraganden, att förslagen måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ivar Brynolf.